

Új vezetők a Társadalomtudományi Szekció élén

A Magyar Könyvtárosok Egyesületének Társadalomtudományi Szekciója 1977-ben alakult. Tagjai nyelv- és irodalomtudományi, történettudományi, közgazdasági, jogi, statisztikai és szociológiai könyvtárosok közül kerülnek ki. Első elnöke Vályi Gábor volt. Ő fogalmazta meg 1982-ben a szekció távlati célkitűzéseit felsoroló pontokat, amelyek változatlanul meghatározzák a szekció munkáját. Ezek a következők: 1. a társadalomtudományi könyvtárakban folyó munka megismertetése érdekében tapasztalatcsere-látogatások szervezése, fontos könyvtárügyi kérdésekben való véleménynyilvánításhoz fórum biztosítása, ajánlások megfogalmazása; 2. a szakkönyvtári munka különböző részkérdéseinek napirendre tűzése; 3. a legkorszerűbb szakmai ismeretek megszerzése érdekében külföldi szakemberek, tanulmányúton részt vett kollégák meghívása; 4. a kis könyvtárakban dolgozó (és a leendő) könyvtárosok bevonása a szekció tevékenységébe. Az első elnökség alatt a szekciótagok száma majd megháromszorozódott. 1983-ban az elnök Huszár Erőné lett. 1990-től Sonnevend Péter, 1994 és 2002 között Murányi Lajos vezette a szekció munkáját, melynek 2002-ben 110 első regisztrációs tagja volt.

A 2002-es tisztújító küldött értekezleten megválasztott vezetőség tagjai:

Elnök: Szivi Józsefné (BKÁE Központi Könyvtár)

Titkár: Villám Judit (Országgyűlési Könyvtár)

Vezetőségi tagok:

Borostyániné Rákóczi Mária (OPKM)

Illés Eszter (Szépművészeti Múzeum Könyvtára)

Lakits Istvánné (Országgyűlési Könyvtár)

Markella Károlyné (MTA ETK)

Lukácsné Varga Judit (BKÁE Központi Könyvtár)

Hegyközi Ilona (Könyvtári Intézet)

Bosznayné dr. Rákóczy Rozália (nyugdíjas)

A vezetőség póttagja:

Süld Erzsébet (Országgyűlési Könyvtár)

Tanácsi képviselő: Murányi Lajos (MTA Könyvtára)

Ellenőrző Bizottság elnöke: Kastaly Beatrix (OSZK)

Tagjai: Beck Ivánné (OSZK) és Ugrin Gáborné (nyugdíjas)

* * *

Szivi Józsefnét, a szekció elnökét terveiről és eddigi szakmai életútjáról kérdeztem.

– *A könyvtáros világban otthon érzed magad, jól ismered, hiszen több mint 20 éves könyvtárosi múltra tekinthetsz vissza. Jelenleg a BKÁE Központi Könyvtárának gyűjteményszervezési igazgatójaként dolgozol. Van néhány évnnyi oktatási tapasztalatod, mivel pályád kezdetén közgazdaságtant tanítottál, illetve oktatásmódszertani tevékenységet végeztél felsőoktatási területen. A különböző területek tapasztalatait hogyan ötvöztöd elnökségi munkádban, illetve a könyvtárban?*

– Mindkét feladatomból sokrétű mind a tartalmát, mind pedig a kapcsolati-megvalósítási formáit illetően, így bőven lehetőséget ad mindenféle tapasztalatom ötvözésére. A „hogyan”-ra az elnökségi munka vonatkozásában az idő meg fogja adni a választ. Könyvtárunk munkájának látható kényszer és eredményein az én tapasztalataim is megjelennek, de ezek az itt töltött közel 15 év alatt végzett közös munka és tapasztalatok lenyomatai. Sok mindent volt lehetőségem a könyvtáron belül is csinálni az elmúlt időszakban. Rám legnagyobb hatással a kezdetek voltak, amikor könyvtári módszertanusként bekerülve az intézménybe részese lehettem az integrált számítógépes rendszer kialakítási folyamatának. A következő nagyobb periódusban szolgáltatás-szervezéssel foglalkoztam, és úgy tűnik, harmadik blokként domináns tevékenységem a gyűjteményszervezéshez, forrásgazdálkodáshoz fognak kapcsolni, kis visszahajlással a számítástechnikához.

Az elnökségi munkában talán hasznomra lesz az a tapasztalatom is, hogy könyvtárösségem állomáshelyei között kicsi közművelődési típusú könyvtárak és nagy felsőoktatási könyvtárak váltogatták egymást időről-időre. Bár kihívás számomra a nagyobb rendszerek eredményes működtetésében való részvétel, de igen sokszor gondolok nosztalgiával – a korántsem kevésbé sokszínű, ámde – összehasonlíthatatlanul közvetlenebb eredményességű kisüzemi éveimre.

– *Képesítéseid sokoldalú személyiségre vallanak. Közgazdász tanári diplomád után doktori címet szereztél. Utána könyvtár-pedagógia szakot végeztél. Most fejezel be egy humánmenedzser másoddiplomás képzést. Hogy fordult az érdeklődésed a közgazdasági tanulmányok után a könyvtár felé?*

– Mielőtt közgazdasági tanulmányokat kezdtem volna, egy évig könyvtárban dolgoztam, úgyhogy nálam a „tyúk-tojás”-vita eldönthetőnek látszik, ha az eredetekhez nyúlunk vissza. Emellett családjamban – bár nagy a közgazdász-dominancia – egyik igen kedves nagynéném olyan „igazi” könyvtáros, akitől igen sokat tanultam. A változás elsősorban ahhoz köthető, hogy a néhány év felsőoktatásban végzett oktatómunka során – bár a szokásos gyorsasággal estem túl az akkori kisdoktori megszerzésén – rájöttem, hogy nem igazán oktató-kutató, hanem inkább szervező alkati vagyok, és egészen egyszerűen átálltam túlóldalra, azaz az oktatás-kutatást kiszolgáló könyvtári infrastruktúra oldalára. Mái is jól érzem itt magam, de mikor a kérdés eldőlt, meg akartam szerezni az ehhez szükséges szakmai ismereteket is.

– *Jelenlegi munkád egyik területe a számítástechnika könyvtári alkalmazása. Hogyan látod a könyvtárak helyzetét az információs társadalomban? Hogyan tudják felvenni a versenyt azokkal a magáncégekkel, amelyeknél a fejlesztésre sokkal több jut és az információs szolgáltatásért is pénzt kérnek?*

– Nem kell felvenni a versenyt. Mindkét – így mesterségesen elválasztott – fél érdekeit szem előtt tartó, sok ponton összekapcsolódó projektekben kell együtt

dolgozni a közös társadalmi tér piacorientált és non profit szereplőinek. Én ezt tartom követendő stratégiának.

A könyvtárak helyzetének értékelésével kapcsolatban sem egyszerű a válasz. Óriási az elvégzett munka, a változás, a befektetett energia. Kisebb és nagyobb közgyűjtemények, iskolai és tudományos könyvtárak között is vannak, amelyek a világban vezető megoldásokat alkalmaznak, és azokkal megegyező színvonalú szolgáltatásokat is nyújtanak. Ugyanakkor erős a polarizáció még azonos könyvtár-típusokon belül is, ezért jóval nehezebben zajlottak és zajlanak az egymással együttműködő és szolgáltató alkalmazások terén a fejlesztések.

– *Az informatika napról napra történő fejlődését hogyan tudják követni a könyvtárak? Egyáltalán: szerinted mi az amit ebben a témában fel kell vállalni egy könyvtárnak, és mi az, ami már lehetőségek hiánya miatt nem is a feladata?*

– A jól strukturált, pontos és szabványos nyilvántartási rendszert és a felhasználói igényeket szolgáló tartalmat kell felvállalni kinek-kinek a maga területén és az országos ellátórendszer betöltött szerepe szerint. És ebből a domináns elem a tartalomszolgáltatás és a jól működő ellátórendszer. Én sosem a lehetőségek hiányát éreztem problémának az informatika és a könyvtárak találkozása óta. Ehhez minden bizonnyal hozzájárul, hogy szerencsés munkahelyi közegben dolgozom. A lehetőségek eléréséhez szükséges eszközök alkalmazása, a megváltozott megvalósítási lehetőségek kívántak és kívánnak a megszokott szakmai működési módjainktól eltérő megoldásokat, viselkedést és kommunikációt. Ebben még sok változásra van szükség szerintem.

– *2002-ben megválasztottak a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Társadalomtudományi Szekciójának a vezetőjévé. Mi készítetted ennek a feladatnak a vállalására?*

– Minden bizonnyal az, hogy mindezen kérdésekben megosztva tapasztalatainkat közösen előre jussunk. Az pedig megtisztelő kihívás, hogy megkísérelhetek tenni valamit egy ilyen nagy múltú szervezet életének egy periódusában annak jövőjéért. Minden valós tiszteletemet kifejezve nekem megbízhatóan rendszeresnek, de túlságosan zártnak és statikusnak tűnünk az utóbbi időben. Ebben szeretnék változást, megtartva-megőrizve korábbi alapértékeinket és hagyományainkat is.

– *A szekció távlati célkitűzéseivel, melyet még Vályi Gábor fogalmazott meg 1982-ben, mennyire azonosak az elképzeléseid? Milyen fontos lépések megtételét tartod szükségesnek a szekció munkájában a közeljövőben?*

– Az elképzeléseim teljes mértékig azonosak, de ez nem a tökéletességüket jelzi. Az a négy pont, amit ott és akkor Vályi Gábor megjelölt, mindig érvényes lesz. A mód, ahogy ezt megpróbáljuk megvalósítani, az változik csak, ahogy szakmánk szűkebb és tágabb környezeti feltételei változnak. Az aktívabb, közvetlenebb mindennapi információ- és tapasztalatcsere támogatását tartom olyan fontos lépésnek a szekció munkájában, ami a további lépések alapja lehet.

– *Az Egyesület honlapjának fejlesztése már a 2002. évi munkatervük része volt. A Társadalomtudományi Szekció milyen fejlesztéseket szeretne az internetes megjelenésében?*

– Elsősorban azt kell elérnünk, hogy mindig friss tartalom szerepeljen a honlapon a szekcióról. E téren az elmúlt időszakban nem voltunk jók. A tartalom aktualizálása az egyesületen keresztül történt. Nem tudom, de az eredmény szempontjából

mindegy is, hogy miért nem voltak frissek és pontosak a rólunk szóló információk. A jövőben a fejlesztési törekvéseinket nem honlapunk formájára, hanem tartalmára és szolgáltatásaira kell fókuszálnunk vagy az egyesület honlapjának kezelési rendjében, vagy külön, ahogy ez eredményesen biztosítható.

– *Hogyan készül a szekció az idei vándorgyűlésre?*

– Egyelőre az idei vándorgyűlés létében és helyében vagyunk csak biztosak. Az egyesület tisztújító küldöttértekezletének kitolódása miatt nem a szokásos ütemezésben zajlanak idén az előkészületek. Meg kell mondjam őszintén, hogy a szekció vezetősége is elbajlódott az átadás-átvétel mechanizmusával, így minden bizonnyal mindannyiunknál feszítettebb közös munkára lesz szükség március közepe után.

– *Az utánpótlás nevelése fontos feladat minden szervezet életében, hiszen ez biztosítja a folytonosságot. Hogyan szól a fiatalokhoz a szekció?*

– Bár nem áll rendelkezésemre pontos statisztika, de nem hiszem, hogy tévednék, amikor feltételezem, hogy kevésbé vonzza tevékenységünk fiatalabb kollégáinkat. Ennek okaként tévedés lenne csak a szekció korábbi munkáját megjelölni. A fiatalok egy viszonylag hosszú munka- és életszakaszában jelentős idő- és energialekötést igényel a megfelelő életkörülmények kialakítása és a családalapítás. Másrészt most kezd 30 év körüljé válni az a generáció (a gyerekeim is ide tartoznak), akiknek életéből – vagy úgymond társadalmi szocializációs folyamatából – jellemzően kimaradt a közösségben és közösségért végzett tevékenység akármilyen formája. Emellett ráadásul hajlamos vagyok azt gondolni, hogy nem az a kérdés, hogy kihez szólunk, hanem hogy hogyan és mit csinálunk. A szekcióban és az új vezetőségben is együtt játszik egyébként az utánpótlás-válogatott a derékhad és az aranycsapat tagjaival, ha az arány nem is 1/3-os.

– *Köszönöm a beszélgetést, és eredményes munkát kívánok!*

* * *

Villám Judittal, a szekció titkárával eddigi szakmai életútjáról és az egyesületi tevékenységéről beszélgettem.

– *12 éve dolgozol könyvtárosként. Milyen tanulmányok készítettek fel erre a pályára?*

– Eredetileg gimnáziumi tanár akartam lenni, a történelem mellé a magyar nyelv és irodalom szakot választottam az ELTE Bölcsészkarán. Az egyetemi életünkhöz hozzátartozott, hogy fél életünket különféle könyvtárakban töltöttük, hiszen akkor még a szakirodalom elolvasása és kijegyzetelése (és nem a fénymásolás) útján lehetett az ismeretekhez hozzájutni. A harmadik évtől felvettem „C” szakként a dialektológiát (a nyelvjárástant), így különféle tanszéki kutatási munkákban is részt vettem. Amikor a tanszéki könyvtárban az állományt ismerő hallgatót kerestek könyvtárosnak, a könyvtárvezető engem választott maga mellé. Nagyon jó iskola volt, hiszen ebben a húszezer kötetes könyvtárban minden munkát magunknak kellett végeznünk a beszerzéstől a katalóguscédula-gépelésen át a tájékoztatásig, a kölcsönzéstől a gyűlölt reklamáló levelek megírásáig. Az utolsó két évben dolgoztam ott, napi 4 órában.

– *A diploma megszerzését követően az MTA Nyelvtudományi Intézetének Magyar Nyelvtörténeti osztályán tudományos segédmunkatárs lettél. 1986-tól 1992-ig dolgoztál itt. Már ebben az időszakban megismerkedtél a kiadványszerkesztéssel. Megszeretted ezt a munkát?*

– A TESZ (Történeti Etimológiai Szótár) átdolgozásának és német nyelvű kiadásának munkálataiban vettem részt szócikkíróként, etimológusként, technikai szerkesztőként. A lexikográfiát alaposan megtanultam, szívesen végeztem (ezt a tudást nemrégiben a Britannica Hungarica néhány szócikkének megírásában is kamatoztathattam), de mozgalmasabb munkára vágytam.

– *Az Intézetből a könyvtárba vezetett az utad. Mi vonzott a könyvtárhoz?*

– Gyermekkorom óta imádtam olvasni. A könyvekhez hozzájutni először a nagykőrösi városi könyvtárban, majd az egyetem alatt a fővárosi könyvtárakban lehetett. A kutatások, referátumok írásához az anyaggyűjtés színhelye is már általános iskolás koromtól a könyvtár volt. Természetes közegemmé váltak a könyvtárak. Amikor 1993-ban az Országgyűlési Könyvtár Képviselőtájékoztatói osztálya tájékoztató munkatársat keresett, jelentkeztem, és felvételt nyertem. Sokféle munkát végzünk az osztályon, a napi kérdések megválaszolása mellett sokszor olyan feladatokat is kapunk a képviselőktől, illetve szakértőiktől, melyek hosszas kutatómunkát igényeltek.

– *Az Országgyűlési Könyvtár Képviselőtájékoztatói osztálya legelső Háttérinformációk–Dokumentumok (HID) kötetének elkészítése a te nevedhez fűződik.*

– Igen. 1994-ben osztályvezetőm, Haraszi Pálné engem kért meg az augusztus 20-i ünnep történetével foglalkozó kötet szerkesztésére. Ez az addigi munkámhoz képest más volt, jobban hasonlított a kutatóként végzett tevékenységemhez. Azóta is sok HID-at készítettem, és természetesen vannak kedvenceim is az általam összeállítottak közül. Ilyen például a „Szent Korona és a szent korona-tan” vagy „A beszédeggyűjtemény” is.

– *1996 szeptemberében a Képviselőtájékoztatói osztály osztályvezető-helyettese lettél, mint a könyvtári olvasótermi szolgálat, valamint a Magyar Parlamenti Gyűjtemény vezetője. Új kihívásokat jelentettek neked ezek a feladatok az előzőkhez képest?*

– Nagyon örültem a gyűjteményvezetői feladatnak. Már az egyetem alatt, Szabad György tanár úr irányításával alaposan megismertem a megyei közgyűlési, országgyűlési dokumentumokat, így természetes érdeklődéssel néztem az 1996 előtti években is a gyűjteményben végzett munkát, és szívesen tájékoztattam is belőle. Ez a tevékenység a történelmi érdeklődésemnek is megfelelő, és így a számomra kedves országgyűlés-történeti kutatásokat is végezhetem. A magamba szívott ismereteket szívesen adom át az olvasóknak is. Könyvtári munkám részeként a Muzeális Értékű Dokumentumok (MÉD) bizottságának elnöki teendőit is ellátom. Ebbe a pályázatírás ugyanúgy beletartozik, mint az árverési katalógusok böngészése, vételi javaslat, illetve védetté nyilvánítási javaslat megtétele.

– *2002-ben az Országház 100 éves jubileumának alkalmával megjelent „Az Országgyűlés Elnökei 1848–2002” című könyv, melyet Jónás Károllyal készítettetek.*

– Az almanach 1848-tól napjainkig tartalmazza a házelnökök életrajzát. A névsorban olyan jelentős történelmi személyiségek is szerepelnek, mint Szilágyi Dezső, Apponyi Albert, Tisza István, Nagy Ferenc, Nagy Imre. Az életrajzok megírás-

sához korabeli források mellett két évszázad lexikonjai, családtörténeti kötetei, összefoglaló történeti munkái, monográfiák, tanulmányok, különböző országgyűlési dokumentumok, almanachok, név- és laci címjegyzékek, könyvészeti bibliográfiák szolgáltattak forrásanyagot. Mindig kihívás számomra, ha kutatómunkát lehet végezni, és ha valami újat alkothatok. Ma a tudományos könyvkiadás helyzete nagyon nehéz, nagy szerencse, ha sikerül is kiadni egy-egy művet.

– *A könyvtáron belüli igen sokoldalú tevékenységed mellett 1994-től tagja vagy a Magyar Könyvtárosok Egyesületének.*

– A Társadalomtudományi Szekció programjain, konferenciáin részt vettem. Sok hasznos dolgot megtudhattam a szakmai továbbképzéseken. Élvezettel csatlakoztam mindig a szakmai kirándulásokhoz is, hiszen így a könyvtári világ olyan szegletébe is bele lehetett kukkantani, ahova magánlátogatóként vagy turistaként nem. A vándorgyűléseknek is évek óta aktív résztvevője vagyok, 2000-ben Esztergomban előadást is tartottam.

– *A múlt év végén a Társadalomtudományi Szekció titkárává választottak. Milyen távlati terveitek vannak?*

– Az 1977-ben alakult szekció alapcélkitűzései most is helytállóak. Ma is lényeges a társadalomtudományi könyvtárak tapasztalatcseréje, valamint a legkorszerűbb szakmai ismeretek megszerzése érdekében rendezvények, konferenciák rendezése. Ezen kívül évente belföldi vagy külföldi szakmai utakat, kirándulásokat szeretnék szervezni. Fontos lenne, hogy fiatalodjon a szekció, igyekszünk olyan érdekes programokat megvalósítani, hogy a fiatal könyvtárosok is érdemesnek tartsák az együttműködést. A Társadalomtudományi Szekció sok taggal bír, évtizedek óta jó vezetőekkel működő szervezet. Célunk, hogy elődeink jó munkáját folytatni tudjuk, és a szekció tagjaival jó kapcsolatot teremtsünk.

Pegán Anita

A Nemzeti Kulturális Alapprogram Könyvtári Szakmai Kollégiumának pályázati felhívása a 2003. évre

A kollégium kiemelten támogatja:

- az Európai Unióhoz való csatlakozást előkészítő szakmai programokat és az Unióval kapcsolatos innovatív könyvtári szolgáltatások létrehozását,
- a könyvtári szolgáltatások korszerű módszereinek kialakítását és használatát,
- a fogyatékkal élők könyvtári ellátását segítő eszközök beszerzését.

A kollégium ösztönzi a különböző könyvtárak, könyvtártípusok együttműködésével létrejövő projekteket, ezért a több könyvtár összefogásával megvalósított pályázatok előnyben részesülnek.

A Könyvtári Szakmai Kollégium pályázatot hirdet a 2003. évi szakmai és szolgáltatási feladatok támogatása céljából az alábbi témakörökben:

Szakmai innováció – szakmai erőforrások

1. Könyvtári innovációs projektek

A kollégium ösztönzi a szakma aktív részvételét a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma könyvtári stratégiai tervének megvalósításában. Ennek érdekében pályázatot ír ki a különböző könyvtártípusokban létrejött innovációk széles körű hasznosítására. A kollégium célja, hogy felszínre hozza az egyes szervezetekben meglévő vagy bevezetésre kerülő új megoldásokat. Különösen fontosnak tartja az alábbi témák élenjáró tapasztalatainak támogatását:

Teljesítménymérés – a szolgáltatások hatékonyságát, a különböző célcsoportok használati szokásait, igényeit megjelenítő szakmai mutatók gyakorlati alkalmazásának tapasztalatai.

Könyvtáros életpálya – a hivatás el- és megismertetésével kapcsolatos koncepcionális és módszertani kérdések.

Táv munka és könyvtár – a könyvtárosok távmunka végzésének szervezési, vezetési és ellenőrzési kérdései, valamint a könyvtár szerepe a hazai munkavállalók távmunkára való felkészítésében.

A pályázathoz csatolni kell:

- a választott téma rövid indoklását, a kidolgozás szempontjait
- a vele együttműködő könyvtárak és/vagy szervezetek nyilatkozatát arról, hogy részt vesznek a program kidolgozásában.

Pályázatot nyújthatnak be:

Könyvtárak, felsőfokú könyvtáros képző intézmények, szakmai szervezetek.

A pályázat elszámolásához csatolni kell:

- nyomtatott vagy elektronikus formában a projekt leírását (dokumentációját), a kidolgozott javaslatokat, eredményeket.

Támogatás kérhető:

- megbízási díj és annak járulékára,
- szakmai anyagköltségre,
- utazási költségre,
- szállásköltségre.

Tervezett keret: **5 millió Ft**

Altéma kódszáma: 2139

2. Könyvtár szakmai kiadványok előkészítése

Pályázni lehet könyvtár szakmai kiadványok – kivéve bibliográfia és repertórium –, tanulmányok, könyvtártörténeti kiadványok kéziratának elkészíttetésére nyomtatott vagy elektronikus formában.

Előnyben részesülnek a különböző könyvtári szolgáltatásokat elemző módszertani munkák, egy-egy sikeres projektet – különös tekintettel az Európai Unió gyakorlatra – bemutatni szándékozó írások.

A pályázathoz csatolni kell:

A munka egy kidolgozott fejezetét két szakmai ajánló véleményével.

Pályázatot nyújthatnak be:

Könyvtárak, felsőfokú könyvtáros képző intézmények, szakmai szervezetek.

Támogatás kérhető:

- megbízási díjra és annak járulékára,
- szükséges anyagköltségre (papír, CD, floppy).

Altéma kódszáma: 2140

3. Könyvtár szakmai kiadványok megjelentetése

Pályázni lehet könyvtár szakmai kiadványok – kivéve bibliográfia és repertórium –, tanulmányok, könyvtártörténeti kiadványok nyomtatott vagy elektronikus formában történő megjelentetésére.

Előnyben részesülnek a különböző könyvtári szolgáltatásokat elemző módszertani, egy-egy sikeres projektet – különös tekintettel az Európai Uniók gyakorlatra – bemutató kiadványok.

A pályázathoz csatolni kell:

A teljes kéziratot vagy a tartalomjegyzék és a tervezett terjedelem alapján a kézirat legalább 75%-át, illetve az elektronikus kiadvány tartalmi, strukturális leírását.

Pályázatot nyújthatnak be:

Könyvtárak, felsőfokú könyvtáros képző intézmények, szakmai szervezetek.

Támogatás kérhető:

- szerkesztői tevékenységre (szerkesztők díja, szedés, tördelés, korrektúra),
- nyomdai munkálatokra,
- előállításhoz szükséges anyagköltségre (papír, CD, floppy).

Tervezett keret (2. és 3. altémára): **25 millió Ft**

Altéma kódszáma: 2112

4. Szakmai programok

A kuratórium támogatja a könyvtári gyakorlatban időszerű szakmai programok megszervezését, lebonyolítását.

A pályázatokhoz részletes programot kell csatolni. Előnyben részesülnek azok a pályázók, ahol több könyvtártípus összefogása érvényesül.

4.1. Pályázatot nyújthatnak be a nyilvános könyvtári jegyzéken szereplő közkönyvtárak a lakosság Internet és elektronikus szolgáltatások ismereteinek elsajátítására szervezett tanfolyamokra. A pályázathoz csatolni kell a tanfolyam te-

matikáját. Előnyben részesülnek azok a könyvtárak, ahol már korábban is szerveztek ilyen képzéseket.

4.2. A nyilvános könyvtári jegyzéken szereplő közkönyvtárak pályázatot nyújthatnak be a gyermekek érzelmi intelligenciájának, kreativitásának fejlesztésére szervezett – irodalomközpontú – programokra.

A pályázathoz csatolni kell:

- a programtól várt eredmények bemutatását,
- a program folyamatossága és komplexitása, valamint a megfelelő szakmai háttér leírását.

4.3. Pályázni lehet olyan szakmai továbbképzés megszervezését, amely a minőségbiztosítás gyakorlati bevezetésére, a szakma korszerű ismereteinek átadására irányul. Elsősorban a minőségbiztosítási képzésen részt vett könyvtárosok gyakorlati tréningjére pályázhatnak könyvtárak, szakmai szervezetek és felsőfokú könyvtáros képző intézetek.

Támogatás kérhető az altéma egyes pontjainál:

- megbízási díjra és annak járulékára,
- útiköltségre,
- tanfolyamköltségekre (oktatási segédanyag, terembérlés, eszközhasználat, szervezett étkezés, szállásköltség),
- a gyerekprogram szakmai költségeire (foglalkozások anyagai, jutalomtárgyak, könyvek).

Tervezett keret: **30 millió Ft**

Altéma kódszáma: 2104

5. Könyvtári rendezvények, kiállítások

A pályázat célja olyan országos, regionális és több településen megtartott megyei rendezvények megszervezésének támogatása, ahol a szakma eredményeinek mások számára történő színvonalas bemutatása széles körű kapcsolatteremtő szándékkal érvényesül.

A kollégium támogatásával segíti az uniós és csatlakozó nemzetek kulturális sokszínűségét megismertető kezdeményezéseket.

Előnyben részesülnek azok a pályázók, akik más forrásokat is be tudnak vonni a programok megvalósításába.

Pályázhatnak országos szakmai szervezetek, az ODR szolgáltató könyvtárai.

Támogatás kérhető:

- megbízási díjra és annak járulékára,
- útiköltségre,
- dokumentációs költségre,
- propagandaköltségre.

Tervezett keret: **35 millió Ft**

Altéma kódszáma: 2108

6. Intézményi akkreditáció

Pályázatot nyújthatnak be azok a nyilvános könyvtári jegyzéken szereplő közkönyvtárak, akik felnőttképzést folytatnak és intézményeiket akkreditáltatni szeretnék a 48/2001. (XII. 29.) OM rendeletben foglaltak alapján. A támogatás – a 7/2002. (XII. 6.) FMM rendelet szerint – kizárólag az akkreditációs díjra fordítható, így maximum 400 ezer Ft lehet.

Sikertelenség esetén a támogatást vissza kell fizetni.

Amennyiben az intézmény az akkreditációs tanúsítványt nem kapja meg, a támogatást vissza kell fizetnie.

Tervezett keret: 5 millió Ft

Altéma kódszáma: 2141

7. Elektronikus kommunikáció – digitális kultúra

Pályázni lehet webes szolgáltatások kialakítására, új adatbázisok, információs szolgáltatások létrehozásával. (Ez nem lehet dokumentumok katalogizálása). A szolgáltatást legalább két évig elérhetővé kell tenni a weben.

Pályázatot nyújthatnak be:

Könyvtárak, felsőfokú könyvtáros képző intézmények.

Támogatás kérhető:

- megbízási díjra és annak járulékára,
- szakmai anyagokra (a szolgáltatás előállításához szükséges papír, festékka-
zetta, floppy).

Szoftverek beszerzését a kollégium nem támogatja.

Tervezett költség: 5 millió Ft

Altéma kódszáma: 2122

8. Szakmai eszköze fejlesztés, korszerűsítés

Ebben a témakörben szereplő valamennyi pályázathoz csatolni kell a fenntartó kötelezettségvállalását az előírt önrészről és egy nyilatkozatot, amelyben vállalja, hogy a beszerzett eszközt a könyvtárban helyezi el és üzemelteti. A pályázathoz minden eszkről mellékelni kell termékismertetőt és árajánlatot. Az elszámolásban rezsiköltség nem szerepelhet.

8.1. Ellátórendszert működtető (kistelepülésen letéteti állományt biztosító) nyilvános könyvtári jegyzéken szereplő közkönyvtárak pályázhatnak új gépkocsi beszerzésére a vételár 50%-áig, de maximum 2 millió Ft-ig.

A pályázatban nevesíteni kell azokat a településeket, amelyek rendszeres ellátásban részesülnek.

Fénymásológépre pályázhatnak nyilvános könyvtári jegyzéken szereplő területi munkahelyi könyvtárak, az ötezer lakos alatti városok könyvtárai, községi könyv-

táruk, valamint az országos szakmai szervezetek. A támogatás mértéke a gép árának maximum 50%-a, de legfeljebb 300 ezer Ft lehet.

8.3. CD íróra, DVD lejátszóra, szünetmentes áramforrásra, nyomtatóra pályázhatnak a nyilvános könyvtári jegyzéken szereplő városi és főiskolai könyvtárak. A támogatás az eszközök árának maximum 50%-a lehet. Egy pályázó legfeljebb két eszközre pályázhat, maximum 250 000 Ft értékben.

Az altéma egyes pontjainál az elszámolás az önrésszel növelt összeggel történik.

Tervezett költség: **75 millió Ft**

Altéma kódszáma: 2105

9. A fogyatékkal élők könyvtári szolgáltatásának támogatása

A nyilvános könyvtári jegyzéken szereplő könyvtárak pályázhatnak olyan dokumentumok (hangoskönyv, öregbetűs könyvek), eszközök, (nagyító, olvasóléc, ke-rekesszék stb.) költségeire, amelyek a fogyatékosok könyvtári ellátását javítják. A támogatás a pályázat költségeinek maximum 50%-a, de legfeljebb 200 ezer Ft lehet.

Az elszámolás az önrésszel növelt összeggel történik.

Tervezett költség: **10 millió Ft**

Altéma kódszáma: 2142

10. Nemzetközi kapcsolatok

10.1. Hazai és határon túli könyvtárak együttesen pályázhatnak a határon túli könyvtárakban lévő, a magyar kulturális örökség részét képező dokumentumállomány elektronikus feldolgozására. A pályázatot azoknak a magyarországi könyvtáraknak kell – részletes szakmai programterv kidolgozásával – benyújtania, amelyek koordinálják a szakmai programot. Előnyben részesülnek azok, akik egy megkezdett munka befejezésére pályáznak.

Támogatás kérhető:

- megbízási díjra és annak járulékára,
- utazási költségre,
- szállásköltségre,
- szervezeti étkeztetésre,
- a feldolgozó munkához szükséges anyagköltségre.

10.2. Hazai könyvtárak, könyvtáros-képző intézmények pályázhatnak – mindkét fél nyilatkozatával alátámasztott – nemzetközi együttműködésen alapuló könyvtár szakmai program lebonyolítására. A támogatottnak kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy a közös program hazai könyvtárügyben felhasználható szakmai tapasztalatait publikálja (szakmai cikk, elektronikus dokumentum, Internet), amely elengedhetetlen feltétele az elszámolás elfogadásának.

Támogatás kérhető:

- megbízási díjra és annak járulékára,
- utazási költségre,
- szállásköltségre,
- szervezett étkeztetésre,
- a szakmai program megvalósításához szükséges anyagköltségre (papír, festékkazetta, floppy).

A pályázathoz részletes programtervet kell csatolni!

Tervezett költség: **15 millió Ft**

Altéma kódszáma: 2103

11. Állománybővítés

A Nemzeti Kulturális Alaprogram kiemelten fontosnak tartja a lakosság tájékoztatói, olvasási lehetőségeinek támogatását a nyilvános könyvtári rendszer könyvállományának bővítésével.

A program első lépéseként a 2003. évben a 10 ezer lakos feletti városok nyilvános könyvtári jegyzéken szereplő önkormányzati fenntartású könyvtárai nyújthatnak be pályázatot állományuk bővítésére.

A pályázat teljes költsége legfeljebb 400 ezer Ft lehet, amelynek 30%-át önrészként a pályázónak kell vállalnia, a támogatási összeg maximum 280 000 Ft.

A pályázathoz csatolni kell a fenntartó önkormányzat nyilatkozatát arról, hogy a teljes költség 30%-a a könyvtár rendelkezésére áll a költségvetésben tervezett állománygyarapítási kereten felül, valamint, hogy a könyvtár a dokumentumok beszerzése után az áfát visszaigényli-e.

A pályázathoz csatolni kell a könyvtár 2002. évi statisztikai jelentésében szereplő forgalmi adatait:

- egy lakosra jutó beszerzési keretet (lakos/Ft),
- egy kölcsönzőre jutó kölcsönzött kötetet (kölcsönző/kölcsönzött kötet),
- a település lakosainak számát.

Az elszámolás az önrésszel növelt összeggel történik.

Altéma kódszáma: 2110

**A PÁLYÁZATOK
2003. ÁPRILIS 23-ÁIG BEÉRKEZŐEN
NYÚJTHATÓAK BE KIZÁRÓLAG POSTAI ÚTON
AZ NKA IGAZGATÓSÁGÁNAK CÍMÉRE
(H-1062 BUDAPEST, BAJZA U. 32.).**

A HATÁRIDŐN TÚL ÉRKEZŐ PÁLYÁZATOK ÉRVÉNYTELENEK!

Könyvtári Szakmai Kollégium